

FRÉDÉRIC MARTEL

SODOMA

Traducere din limba franceză
AURELIA ULICI

Cruciada împotriva homosexualilor

CHIAR ÎN MOMENTUL CÂND IOAN PAUL AL II-LEA îl protejează pe Marcial Maciel și o parte din anturajul lui acostează gărzi elvețiene și se lasă în voia dezmățului, Vaticanul își începe marea bătălie împotriva homosexualilor.

Războiul acesta nu are nimic nou. Fanatismul antisodomit există încă din Evul Mediu, ceea ce nu a împiedicat ca zeci de papi să fie bănuți de a avea astfel de înclinații, inclusiv Pius al XII-lea și Ioan al XXIII-lea – regula rămâne ca o mare toleranță internă să fie dublată de aspre critici îndreptate celor din afară. Biserica a fost întotdeauna mai homofobă în vorbe decât în practicile propriului cler.

Totuși, acest discurs public al catolicismului devine tot mai rigid la sfârșitul anilor '70. Biserica a fost luată pe nepregătite de revoluția moravurilor pe care nici nu a anticipat-o și nici nu a înțeles-o. Papa Paul al VI-lea, care nu era foarte clar în privința subiectului, reacționează din 1975 prin celebra „declarație“ *Persona Humana*, care se înscrie în dinamica enciclicei *Humanae Vitæ*: celibatul preoților este confirmat, castitatea prețuită, relațiile sexuale înaintea căsătoriei sunt interzise și homosexualitatea este blamată cu violență.

În mare măsură, și în plan doctrinal, pontificatul lui Ioan Paul al II-lea (1978-2005) se înscrie în această continuitate. Dar el o agravează printr-un discurs din ce în ce mai homofob, chiar când însuși anturajul său se lansează într-o nouă cruciadă împotriva comunității

gay (Angelo Sodano, Stanislaw Dziwisz, Joseph Ratzinger, Leonardo Sandri, Alfonso López Trujillo sunt, printre alții, în plină activitate).

Încă din anul alegerii sale, papa oprește dezbaterea. Într-un discurs din 5 octombrie 1979, rostit la Chicago și adresat tuturor episcopilor americani, îi invită pe aceștia să condamne actele așa-zise „contra naturii”: „Ca pastori plini de compasiune, ați avut tot dreptul să spuneți că «activitatea homosexuală, spre deosebire de înclinația homosexuală, este rea din punct de vedere moral». Prin lămurirea acestui adevăr, ați dovedit care este adevărata milă a lui Hristos; nu i-ați trădat pe cei care, din cauza homosexualității, se confruntă cu probleme morale rușinoase, cum ar fi fost cazul dacă, în numele înțelegerii sau al milei, sau din orice alt motiv, ați fi dat false speranțe fraților sau surorilor noastre”. (Vom reține formula „sau din orice alt motiv”, care ar putea fi o aluzie la moravurile bine cunoscute ale clerului american.)

De ce alege Ioan Paul al II-lea să apară, atât de devreme, ca unul dintre papii cei mai homofobi din istoria Bisericii? După ziaristul american specialist în problemele Vaticanului, Robert Carl Mickens, care trăiește la Roma, ar exista doi factori esențiali:

- Este un papă care n-a cunoscut niciodată democrația: deci a decis totul de unul singur, cu intuiția lui genială și cu prejudecățile arhaice ale catolicului polonez, printre care se numără și cele despre homosexualitate. Apoi al său modus operandi, ideea principală în timpul întregului său pontificat, este unitatea: crede că o Biserică divizată este o Biserică slabă. A impus o mare rigiditate pentru a proteja această unitate și teoria infailibilității personale a suveranului pontif a făcut restul.

Cultura democratică restrânsă a lui Ioan Paul al II-lea este uneori semnalată, atât la Cracovia, cât și la Roma, de cei care l-au cunoscut, precum și misoginia și homofobia lui. Cu toate astea, papa tolerează foarte bine omniprezența homosexualilor în anturajul său. Printre miniștrii și asistenții săi sunt atât de mulți și de fervenți, că nu le poate ignora modul de viață și chiar „tendențele”. Atunci, de ce întreține o asemenea schizofrenie? De ce să lase să se instaleze un

asemenea sistem de ipocrizie? De ce o asemenea intransigență publică și o asemenea toleranță în particular: De ce? De ce?

Cruciada pe care Ioan Paul al II-lea o va începe împotriva homosexualilor, împotriva prezervativului și, curând, contra uniunilor civile se înscrie deci într-un context nou și, pentru a o descrie, trebuie să pătrundem în interiorul mașinării Vaticanului, care, numai ea, îți permite să-i cunoști violența, resortul psihologic profund, ura de sine care constituie motorul său secret și, în cele din urmă, eșecul său. Căci este un război pe care Ioan Paul al II-lea îl va pierde.

Îl voi prezenta la început prin experiența unui fost monsenior, Krzysztof Charamsa, o simplă rotiță a mașinării de propagandă, care a dezvăluit partea întunecată a acestei povești prezentându-i homosexualitatea (coming out). M-am interesat apoi de un cardinal de curie, Alfonso López Trujillo, care a fost unul dintre actorii principali – și căruia i-am urmărit cu mare atenție traseul în Columbia, America Latină, apoi în Italia.

PRIMA DATĂ când am auzit vorbindu-se despre Krzysztof Charamsa a fost pe e-mail: al lui. Prelatul m-a contactat pe vremea când încă lucra la Congregația pentru Doctrina Credinței. Preotului polonez îi plăcuse, îmi scria el, cartea mea *Global Gay* și îmi cerea să-l ajut să-și mediatizeze dezvăluirea orientării sale sexuale, pe care se pregătea s-o facă și pe care mi-o încredința în mare secret. Neștiind atunci dacă era vorba despre un prelat influent, așa cum pretindea, sau de un șarlatan, l-am întrebat pe prietenul meu italian Pasquale Quaranta, ziarist la *La Repubblica*, pentru a-i verifica biografia.

Autenticitatea mărturiei fiind confirmată, am schimbat câteva e-mailuri cu Mons. Charamsa, i-am recomandat numele câtorva ziariști și, în octombrie 2015, chiar înainte de sinodul pe tema familiei, orientarea lui sexuală foarte mediatizată a fost în centrul atenției și a făcut înconjurul lumii.

L-am întâlnit pe Krzysztof Charamsa câteva luni mai târziu, la Barcelona, unde se exilase după ce a fost demis din funcții de Vatican. Devenit activist homo și militant pentru independența Cataloniei,

mi-a făcut mai degrabă o bună impresie. Am luat cina toți trei, împreună cu Édouard, iubitul lui, și simțeam, la el și în privirea cu care se uita la Édouard, un fel de mândrie, ca și cum tocmai făcuse, de unul singur, mica sa revoluție, un fel de „One-Man Stonewall”¹

- Îți dai seama de ce a făcut! De curajul lui! A fost în stare să facă toate astea din iubire. Din dragoste pentru bărbatul pe care îl iubește, mi-a spus Pasquale Quaranta.

Ne-am mai revăzut la Paris, în anul următor, și, în timpul acestor discuții, Charamsa mi-a spus povestea lui, din care pe urmă avea să facă o carte, *La Première Pierre (Prima piatră)*. În interviurile și în scrierile sale, fostul preot a păstrat întotdeauna un fel de rețineră, de rezervă, poate de teamă sau din grijă ca nu cumva limba de lemn de care făcea uz să-l împiedice să spună adevărul adevărat. Totuși, dacă ar vorbi *cu adevărat* într-o zi, mărturia lui ar fi esențială; căci Charamsa a fost inima mașinării de război homofob a Vaticanului.

Congregația pentru Doctrina Credenței a fost multă vreme numită „Sfântul Tribunal“, primind misiuni din partea celebrei Inchiziții de tristă amintire al cărei celebru Index reprezenta lista de cărți cenzurate sau interzise. Acest „minister“ al Vaticanului continuă și astăzi, așa cum o arată și numele său, să stabilească doctrina și să definească binele și răul. Sub Ioan Paul al II-lea, acest organism strategic al curiei romane, al doilea în ordinea protocolară după secretariatul de stat, era condus de cardinalul Joseph Ratzinger. El este cel care a gândit și a stabilit cele mai multe texte împotriva homosexualității și a cercetat cea mai mare parte a dosarelor de abuzuri sexuale în cadrul Bisericii.

Krzysztof Charamsa lucra acolo, în calitate de consultant și secretar adjunct al comisiei teologice internaționale. Completez povestirea lui prin alte patru mărturii interne, cea a unui alt consultant, a unui membru al comisiei, a unui expert și a unui cardinal membru al consiliului acestei congreții. În plus, am avut posibilitatea să

¹ Revolta de la Stonewall se referă la incidentele violente petrecute în 27-28 iunie 1969 între poliția din New York și comunitatea LGBT, evenimentul fiind considerat adesea începutul luptei pentru drepturile LGBT. (n.tr.)

locuiesc multe nopți, datorită ospitalității unui preot înțelegător, în sfânta sfintelor: un apartament la Vatican, aproape de piața Santa Marta, la câțiva metri de palatul Sfântului Tribunal.

Congregația pentru Doctrina Crediinței însușește vreo patruzeci de salariați permanenți, numiți *ufficiali*, *scrittori* sau *ordinanze*, în general preoți care respectă întru totul principiile catolice, fideli și de încredere (Charamsa vorbește despre ei ca despre niște „funcționari ai Inchiziției”). Majoritatea sunt diplomați, adesea în teologie, precum și în drept canonic sau în filosofie. Sunt asistați de vreo treizeci de *consultori* din afară.

În general, fiecare „proces inchizitorial” (am zice astăzi „punct doctrinar”) este studiat de funcționari, discutat apoi de experți și de consultanți, înainte de a fi supus consiliului cardinalilor, care îl ratifică. Această aparentă orizontalitate, sursă de dezbateri, ascunde în fapt o verticalitate: un singur om este autorizat să interpreteze textele și să dicteze „adevărul”. Căci prefectul Congregației (Joseph Ratzinger sub Ioan Paul al II-lea, William Levada, apoi Gerhard Müller sub Benedict al XVI-lea – amândoi supuși lui Ratzinger) are autoritatea supremă asupra tuturor documentelor: el le propune, le amendează și le validează, înainte de a i le prezenta papei, în timpul audiențelor particulare, decisive. Sfântul părinte are ultimul cuvânt. Vedem – și o știm de la Nietzsche încoace –, morala este întotdeauna o unealtă de dominare.

Este, de asemenea, și un teren propice pentru ipocrizie. Printre cei douăzeci de cardinali care figurează actualmente în organigrama Congregației pentru Doctrina Crediinței, apreciem că există mai mult de zece homosexuali „practicanți”. Cel puțin cinci trăiesc cu un boyfriend. Trei au recurs, cu regularitate, la prostituți masculini. (Mons. Viganò critică sau „devăluie” șapte dintre ei în „Testimonianza“.)

Congregația este deci un caz clinic interesant și inima ipocriziei Vaticanului. Să-l ascultăm pe Charamsa: „Fiind în bună parte homosexual, clerul impune ura față de homosexuali, adică ura de sine, într-un gest masochist disperat”.

După spusele lui Krzysztof Charamsa, precum și conform altor mărturii din interior, problema homosexuală devine, sub prefectul Ratzinger, o adevărată obsesie bolnăvicioasă. Cele câteva rânduri din Vechiul Testament consacrate Sodomei sunt citite și răscitite; legătura dintre David și Ionatan este fără încetare reinterpretată, la fel ca fraza lui Pavel în Noul Testament, care recunoaște durerea de a avea „un ghimpe în carne“ (în opinia lui Charamsa, Pavel își sugerează astfel homosexualitatea). Și, dintr-odată, când suntem îngroziți de această izolare, când înțelegem că totuși catolicismul golește și întristează existența, ducând la o viață fără scăpare, apare Evanghelia după Sfântul Matei: „Întristat e sufletul meu până la moarte“. Poate că începe să plângă în secret?

Acești erudiți suferind de homofobie din Congregația pentru Doctrina Crediței au propriul lor cod SWAG – Secretely We Are Gay (În secret suntem gay). Când acești preoți vorbesc între ei, într-un jargon fermecător, cel al apostolului Ioan, „discipolul pe care îl iubea Iisus“, acel „Ioan deja iubit mai mult decât ceilalți“, cel pe care „Iisus, privind la el, l-a iubit pe dată“, știu foarte bine ce vor să spună; și când evocă imaginea vindecării de către Iisus a tânărului servitor al centurionului, „care lui îi era drag“, conform insinuărilor bine argumentate în Evanghelia după Luca, semnificația tuturor acestor lucruri este, pentru ei, neîndoielnică. Știu că aparțin unui popor blestemat – și unui popor ales.

În timpul întâlnirilor noastre la Barcelona și la Paris, Charamsa mi-a descris în amănunt acest univers secret, minciuna atât de adânc înfiptă în inimi, ipocrizia transformată în regulă, limba de lemn, spălarea creierului, și mi-a spus toate astea pe tonul unei confesiuni, ca și cum deslușea intriga din *În numele trandafirului*, unde călugării își fac curte, fac schimb de favoruri până într-o zi când, cuprins de remușcări, un tânăr călugăr se aruncă dintr-un turn.

- Citeam și munceam tot timpul. Nu făceam decât asta. Eram un bun teolog. Din cauza asta conducătorii Congregației au fost atât de mirați de dezvăluirea sexualității mele. Se așteptau la asta din partea oricui, dar nu și din partea mea, îmi povestește preotul polonez.

Multă vreme, credinciosul Charamsa s-a supus ordinelor fără să se împotrivescă. Chiar a contribuit la scrierea unor texte de o violență neașteptată împotriva homosexualității, „obiectiv lipsită de morală“. Sub Ioan Paul al II-lea și cardinalul Ratzinger, există chiar un colocviu. Sumarul, în totalitate, nu are cuvinte destul de dure împotriva homosexualilor. Homofobia este etalată până la *ad nauseam* (greață) în zeci de declarații, instigări, scrisori, instrucțiuni, aprecieri, observații, omilii, *motu proprio* (documente papale) și enciclice, până într-atât încât ar fi chiar penibil să înșir aici toate aceste „bule“.

Vaticanul încearcă să le interzică homosexualilor admiterea în seminarii (fără să țină cont că pune astfel piedică în calea vocațiilor); legitimează excluderea lor din armată (când Barack Obama vrea să suspende regula „*Don't ask, don't tell*¹“); își propune să legitimizeze din punct de vedere teologic discriminările al căror obiect îl pot constitui homosexualii în exercitarea activității lor; și, bineînțeles, condamnă uniunile și căsătoria între persoanele de același sex.

A doua zi după World Gay Pride, care a avut loc la Roma, în 8 iulie 2000, Ioan Paul al II-lea ia cuvântul în cursul rugăciunii tradiționale din timpul slujbei angelus ca să denunțe „manifestările bine cunoscute“ și să-și exprime „amărăciunea pentru afrontul adus Marelui Jubileu al anului 2000“. Dar credincioșii sunt în număr mic în acel weekend, în comparație cu cele 200 000 de persoane gay-friendly care defilează pe străzile Romei.

„Biserica va spune întotdeauna ce este bine și ce este rău. Nimeni nu-i poate cere să găsească drept un lucru care este nedrept după legea firii și legea evanghelică“, afirmă cu ocazia acestei parade gay cardinalul Angelo Sodano, care a făcut tot ce i-a stat în putință ca să interzică defilarea LGBT. Observăm, de asemenea, în același moment, atacurile cardinalului Jean-Louis Tauran, care dezaproabă această manifestație „în timpul anului sfânt“, și pe cea a episcopului

¹ *Don't ask, don't tell* „Nu întreba, nu spune“, politică oficială a Statelor Unite privind exercitarea serviciului militar de către homosexuali, bisexuali și lesbiene, instituită de Administrația Clinton pe 28 februarie 1994 (în limba engleză în original). (n.tr.)

auxiliar de Roma, Mons. Rino Fisichella, a cărui deviză episcopală este „Am ales calea adevărului“ și care nu găsește cuvinte destul de dure pentru a critica World Gay Pride! De altfel, în interiorul Vaticanului a circulat mult o glumă, ca să explice cele trei luări de poziție bătăioase: cardinalii erau furioși împotriva paradei gay pentru că lor li s-a refuzat un car alegoric!

Pentru că și-a arătat identitatea sexuală atât de zgomotos sau pentru că a făcut-o prea târziu, Krzysztof Charamsa este, în ziua de astăzi, atacat din două direcții: atât de curie, cât și de mișcarea gay italiană. Trecând într-o clipă de la homofobia mascată la transsexualitate, prelatul deranjează. Astfel, sunt informat la Congregația pentru Doctrina Credenței că demisia lui ar fi legată de faptul că nu a obținut o promovare la care spera. Homosexualitatea lui ar fi fost descoperită, îmi indică o sursă oficială, pentru că trăia cu iubitul său de mai mulți ani.

Un prelat de curie, bun cunoscător al dosarului, homosexual el însuși, îmi precizează:

– Charamsa se afla în centrul mașinăriei homofobe de la Vatican. Ducea o viață dublă: în public îi ataca pe gay și în particular trăia cu amantul. Multă vreme s-a încadrat în sistemul acesta pe care l-a condamnat dintr-odată, în ajunul sinodului, punând în dificultate aripa liberală a curiei. Ciudat este că ar fi putut, la fel ca mine sau ca alții, să se alăture progresiștilor, cum sunt cardinalii Walter Kasper sau prietenosul Christoph Schönborn. În loc de asta, el i-a denunțat și atacat ani întregi. Pentru mine, Charamsa rămâne un mister. (Aceste judecăți aspre, tipice contracampaniei duse de Vatican, nu contrazic prin nimic povestea lui Krzysztof Charamsa, care a recunoscut că a „visat să devină prefect inchizitor“ și să participe la un adevărat „serviciu al poliției sufletelor“.)

Pe de altă parte, Charamsa n-a fost deloc apărut de comunitatea gay italiană, care i-a criticat atitudinea „pink-washing“¹ așa cum confirmă alt activist:

¹ *Pink-washing*, tradus literal prin „vopsit în roz“ (în limba engleză în original). În contextul drepturilor LGBT, formula este folosită pentru a descrie o varietate de

- În interviurile și cartea lui, n-a explicat nimic despre sistem. Nu a vorbit decât despre el, despre mărunta lui persoană. Mărturisirea nu prezintă niciun interes: a-ți dezvălui identitatea sexuală în 2015 înseamnă s-o faci cu cincizeci de ani prea târziu! Ceea ce ne-ar fi interesat ar fi fost să povestească sistemul din interior, să descrie tot, așa cum a făcut Soljenițin.

O judecată severă, fără îndoială, chiar dacă, lucru sigur, Charamsa n-a fost un Soljenițin gay de la Vatican, așa cum ar fi putut spera unii.

CRUCIADA ÎMPOTRIVA HOMOSEXUALILOR este dusă, mai ales sub Ioan Paul al II-lea, de către un prelat de altfel mult mai influent decât fostul preot Charamsa. Este cardinal, printre cei mai apropiați ai lui Ioan Paul al II-lea. Numele lui este Alfonso López Trujillo. Titlul: președintele Consiliului pontifical pentru familie.

Pătrundem aici într-una dintre cele mai întunecate pagini ale istoriei recente a Vaticanului: trebuie să-mi acord tot timpul necesar, atât de total ieșit din comun este cazul.

Cine este Alfonso López Trujillo? Personajul este născut în 1935, la Villahermosa, în regiunea Tolima, în Columbia. Este hirotonisit preot la Bogotá cu douăzeci și cinci de ani mai târziu și, după încă zece ani, devine episcop auxiliar al aceluiași oraș, înainte de a ajunge la Medellín, unde este, la patruzeci și trei de ani, ridicat la rangul de arhiepiscop. Traseu clasic, una peste alta, pentru un preot născut într-o familie onorabilă și care n-a dus niciodată lipsă de bani.

Cariera remarcabilă a lui Alfonso López Trujillo îi datorează mult papei Paul al VI-lea, care l-a descoperit de timpuriu, în timpul vizitei sale oficiale în Columbia, în august 1968, și mai ales lui Ioan Paul al II-lea, care, de fapt, încă de la începutul pontificatului său, l-a făcut omul său de încredere în America Latină. Motivul acestei mari prietenii este simplu și identic cu acela care îl leagă pe papa

strategii de marketing și politice care vizează promovarea produselor, țărilor, persoanelor sau entităților printr-un apel la prietenia homosexuală, pentru a fi percepute ca fiind progresiste, moderne și tolerante. (n.tr.)

polonez atât de nunțiu Angelo Sodano, cât și de părintele Marcial Maciel: anticomunismul.

Alvaro Léon, astăzi la pensie, a fost multă vreme un călugăr benedictin și care, pe când era tânăr seminarist, a fost „maestru de ceremonie“ al lui Alfonso López Trujillo, la Medellín. Acolo l-am întâlnit pe acest bărbat în vârstă, al cărui chip frumos purta urmele oboselii, în tovărășia principalului meu cercetător columbian Emmanuel Neisa. Alvaro Léon dorește să apară în cartea mea cu numele lui adevărat, „căci am așteptat atâția ani să vorbesc, îmi spune el, încât vreau să o fac acum total, cu exactitate și curaj“.

Luăm masa împreună într-un restaurant aproape de catedrala din Medellín și Alvaro Léon își face timp să-mi povestească viața lui alături de arhiepiscop, păstrând mult timp suspansul. Vom rămâne împreună până seara, colindând orașul și cafenelele sale.

- López Trujillo nu provine de aici. Și-a făcut doar studiile la Medellín și vocația lui a fost una târzie. La început a făcut psihologia și doar mai târziu a devenit seminarist în oraș.

Aspirând la preoție, tânărul López Trujillo este trimis la Roma ca să-și perfecționeze studiile de filosofie și teologie la colegiul Angelicum. Datorită unui doctorat și unei bune cunoașteri a marxismului, va putea lupta cu arme egale împotriva teologilor de stânga și-i va putea combate prin dreapta - dacă nu prin extrema-dreaptă -, lucru dovedit de mai multe dintre cărțile lui.

La întoarcerea la Bogotá, tânărul bărbat este hirotonisit preot în 1960. Timp de douăzeci de ani, își exercită sacerdoțiul în umbră, respectând doctrina, dar nu fără câteva incidente.

- Foarte repede au început să circule zvonuri despre el. Când este numit episcop auxiliar de Bogotá, în 1971, un grup de laici și de preoți publică o petiție pentru a-i denunța extremismul și manifestează împotriva numirii sale în fața catedralei orașului! Începând din acel moment, López Trujillo a devenit total paranoic, îmi povestește Alvaro Léon.

Conform tuturor martorilor pe care i-am interviuat în Columbia, evoluția neașteptată a carierei lui López Trujillo se petrece în Consiliul episcopal latino-american (CELAM), care reunește la

anumite intervale ansamblul episcopilor hispanici, ca să definească orientarea Bisericii Catolice din America de Sud.

Una dintre conferințele fondatoare a avut loc chiar la Medellín, în 1968 (prima a avut loc la Rio de Janeiro, în 1955). În acel an, când în Europa și în Statele Unite campusurile luau foc, Biserica Catolică este în plină efervescență în cadrul conciliului Vatican II. Papa Paul al VI-lea face o oprire în Columbia ca să lanseze conferința CELAM.

Această slujbă amplă se dovedește decisivă: apare un curent progresist, care va fi botezat curând, de către preotul peruvian Gustavo Gutiérrez, „teologia eliberării“. Este o cotitură în America Latină, unde mari părți din Biserică încep să pună în valoare o „opțiune preferențială pentru săraci“. Numeroși episcopi apără „eliberarea popoarelor oprimite“, desființarea coloniilor și denunță dictaturile militare de extremă-dreaptă. Curând, o minoritate înclină spre extrema stângă, împreună cu preoții săi adepți ai lui Guevara sau Castro și dintre care unii, mai puțini la număr, ca preotul columbian Camilo Torres Restrepo, spaniolul Manuel Pérez sau cubanezul Guillermo Sardiñas, îmbinând gestul cu cuvântul, iau arma în mână alături de gherile.

Conform spuselor venezueleanului Rafael Luciani, un specialist în teologia eliberării, membru el însuși al CELAM și profesor de teologie la Boston College, „López Trujillo apare cu adevărat ca reacție la Conferința episcopală de la Medellín“. În timpul mai multor întâlniri și cine, Luciani îmi furnizează numeroase informații despre CELAM și despre rolul pe care l-a jucat în cadrul ei viitorul cardinal.

Conferința de la Medellín, ale cărei dezbateri și declarații López Trujillo le-a urmărit îndeaproape, ca simplu preot, a fost pentru el un declic. Înțelege că Războiul Rece tocmai cuprinde Biserica latino-americană. Este receptat în două moduri și este destul să urmărești evoluția acestora pentru a opta pentru o tabără sau alta.

Integrat ceva mai târziu în instanțele administrative ale CELAM, tânărul episcop, recent ales, își începe munca de presiune internă în favoarea unei opțiuni politice de dreapta și militează, încă discret, împotriva teologiei eliberării și a opțiunii preferențiale pentru săraci.

Planul lui: să facă în așa fel încât CELAM să reia din nou legătura cu catolicismul conservator. Va rămâne în acest post timp de șapte ani.

Acesta să fi fost, oare, momentul când intră în legătură cu Roma pentru a-și duce la bun sfârșit munca de subminare? Lucrul este sigur, căci a fost numit la CELAM grație sprijinului Vaticanului și, mai ales, celui al influentului cardinal Sebastiano Baggio, fost nunțiu în Brazilia, care a preluat conducerea Congregației pentru episcopi. Columbianul nu va deveni totuși vârful de lance al dispozitivului îndreptat împotriva teologiei eliberării al lui Ioan Paul al II-lea decât odată cu conferința de la Puebla, din Mexic, în 1979.

- La Puebla, López Trujillo era foarte influent, foarte puternic, îmi amintesc foarte bine. Teologia eliberării era un fel de consecință a conciliului Vatican II, încă din anii '60... și, de asemenea, al evenimentelor din luna mai 1968, din Franța¹ [râde]. Era totuși foarte politizată și abandonase adevărata muncă a Bisericii, îmi dă de înțeles cardinalul brazilian Odilo Scherer, în timpul unei discuții la São Paulo.

În acel an, la Puebla, López Trujillo, de-acum arhiepiscop, trece direct la acțiune. „Pregătiți bombardierele“, îi scrie el unui coleg înainte de conferință. O organizează cu mare atenție făcând, se zice, treizeci și nouă de călătorii între Bogotá și Roma pentru a pregăti reuniunea. El este cel care are grijă ca un teolog cum este Gustavo Gutiérrez să fie îndepărtat din sala de conferințe pe motiv că nu este episcop...

Când conferința CELAM se deschide în Mexic printr-un discurs inaugural al lui Ioan Paul al II-lea, care a făcut o călătorie cu această ocazie, López Trujillo are un plan de bătaie exact; intenționează să preia puterea de la tabăra progresistă și să facă astfel încât organizația să se orienteze spre dreapta. Mereu antrenat „ca un boxer înainte de luptă“, după expresia lui, este gata să încrucișeze spada cu preoții „stângiști“. Aspecte confirmate de celebrul dominican brazilian Frei Betto, în timpul unei discuții avute la Rio de Janeiro:

¹ Pentru informații vezi <https://jurnalul.antena3.ro/special-jurnalul/mai-1968-luna-febrii-revolutionare-125310.html> și [https://moldova.europalibera.org/a/sf%C3%A2r%C8%99it-de-mai-ro%C8%99u-o-istorie-a-revolu%C8%9Biei-studen%C8%9Be%C8%99ti-din-fran%C8%9Ba-68-\(video\)/29263904.html](https://moldova.europalibera.org/a/sf%C3%A2r%C8%99it-de-mai-ro%C8%99u-o-istorie-a-revolu%C8%9Biei-studen%C8%9Be%C8%99ti-din-fran%C8%9Ba-68-(video)/29263904.html) (n.red.)

- Pe atunci, majoritatea episcopilor erau conservatori. Dar López Trujillo nu era numai un conservator: era o persoană de extremă-dreaptă. Era pe față de partea marelui capital și a exploatării săracilor: apăra capitalismul mai mult decât doctrina Bisericii. Avea tendințe cinice. La conferința CELAM de la Puebla a ajuns până la a pălmui un cardinal!

Alvaro León, fostul colaborator al lui López Trujillo, continuă:

- Rezultatul de la Puebla nu a fost întru totul pozitiv pentru López Trujillo. A reușit să ia din nou puterea și să fie ales președinte al CELAM, dar, în același timp, nu a putut scăpa de teologia eliberării, care va continua să fascineze un număr mare de episcopi.

Deținând acum puterea, Alfonso López Trujillo își poate rafina strategia politică și poate folosi metodele iconoclaste pentru a-și consolida influența. Conduce CELAM cu mână de fier din 1979 până în 1983 și Roma îi apreciază cu atât mai mult combativitatea, cu cât este vorba, așa cum este și cazul lui Marcial Maciel, de către un „localnic“. Nu mai este nevoie să fie trimiși cardinali italieni pe neașteptate, nici să fie folosiți nunții apostolici ca să ducă războiul contra comunismului în America Latină: este destul să recruteze latino potrivii, servili, care „să-și facă treaba“.

Și Alfonso López Trujillo este atât de devotat, atât de înflăcărat, încât își face cu zel munca de eradicare a curentului teologiei eliberării, la Medellín, la Bogotá și curând în toată America Latină. Într-un portret ironic din *The Economist*, ziaristul amintește de calota lui roșie de cardinal, o adevărată beretă de Che Guevara întoarsă pe dos!

Noul papă Ioan Paul al II-lea și anturajul său de cardinali ultraconservatori, care îl dirijează acum pe războinicul López Trujillo, vor să facă din capitularea totală a curentului teologiei eliberării o prioritate. Este exact și linia administrației americane: raportul comisiei Rockefeller, redactat la cererea președintelui Nixon, apreciază, încă din 1969, că teologia eliberării este mai periculoasă decât comunismul: în anii '80, sub Reagan, CIA și Departamentul de Stat continuă să supravegheze ideile subversive ale acestor preoți roșii latino.

În ceea ce-l privește, suveranul pontif va numi în America Latină, în anii '80 și '90, numeroși episcopi de dreapta și de extremă-dreapta.

- Majoritatea episcopilor numiți în America Latină în timpul pontificatului lui Ioan Paul al II-lea erau apropiați de Opus Dei, confirmă universitarul Rafael Luciani, membru al CELAM.

În paralel, cardinalul Joseph Ratzinger, care a ajuns în fruntea Congregației pentru Doctrina Credinței, duce o luptă teoretică împotriva gânditorilor teologiei eliberării pe care îi acuză de „concepțe marxiste“ și îi sancționează dur pe unii dintre ei (López Trujillo a făcut parte dintre cei care au redactat cele două documente împotriva teologiei eliberării publicate de Ratzinger în 1984 și în 1986).

În mai puțin de doi ani, majoritatea episcopilor din CELAM se orientează spre dreapta. În anii '90, curentul teologiei eliberării devine minoritar și trebuie să vină a cincea conferință a CELAM, în 2007, care va avea loc la Aparecida, în Brazilia, pentru ca un nou curent moderat să reapară, întrupat de cardinalul argentinian Jorge Bergoglio. O direcție îndreptată împotriva lui Lopez Trujillo.

ÎNTR-O SEARĂ DIN OCTOMBRIE 2017, sunt la Bogotá cu un fost seminarist, Morgain, care s-a văzut și a lucrat multă vreme cu López Trujillo la Medellín. Omul este credibil: mărturia lui, incontestabilă. Continuă să lucreze pentru episcopatul columbian, drept care este dificil pentru el să vorbească în public (prenumele este schimbat). Dar, liniștit că-l voi cita sub un nume de împrumut, începe să-mi povestească șoptind zvonurile, apoi, curând, cu voce tare, scandalurile. Și el păstrează de atât de mult timp aceste informații, încât își golește sacul cu nenumărate amănunte în timpul unei lungi cine, la care participă și cercetătorul meu columbian Emmanuel Neisa.

- Pe atunci lucram cu arhiepiscopul López Trujillo la Medellín. Trăia în opulență și se deplasa ca un prinț sau mai degrabă ca o adevărată „señora“. Când venea, într-una dintre mașinile lui de lux, ca să facă o vizită episcopală, ne cerea să-i punem un covor roșu. Cobora apoi din mașină. Scotea piciorul, căruia îi vedeam la început numai glezna, apoi pune piciorul pe covor, ca și cum era regina Angliei!

Eram cu toții nevoiți să-i sărutăm inelele și trebuia ca peste tot în jurul lui să ardă tămâie. Pentru noi, acest lux, acest spectacol, tămâia, covorul, totul era foarte șocant.

Acest stil de viață din alte vremuri era dublat de o adevărată vânătoare de preoți progresiști. După spusele lui Morgain, a cărui mărturie este confirmată de cea a altor preoți, Alfonso López Trujillo îi repera, în timpul turneelor lui de divă, pe preoții apropiați de teologia eliberării. În mod ciudat, acești preoți dispăreau sau, uneori, erau asasinați de paramilitari imediat după vizita arhiepiscopului.

Din anii '80, Medellín devine, este adevărat, capitala mondială a crimei. Traficanții de droguri, mai ales celebrul cartel din Medellín al lui Pablo Escobar – se apreciază că administra atunci 80% din piața de cocaină pentru Statele Unite –, fac să domnească teroarea. În fața exploziei violenței – războiul drogurilor, creșterea puterii gherilelor și confruntările dintre cartelurile rivale –, guvernul columbian declară stare de urgență (*estado de seguridad*). Dar neputința lui este evidentă: doar într-un singur an, 1991, se numără la Medellín mai mult de șase mii de omucideri.

Împotriva acestei spirale infernale, se creează grupuri paramilitare care să organizeze apărarea populației, fără să se poată ști întotdeauna dacă aceste miliții, uneori publice, adesea private, lucrează pentru guvern, pentru carteluri sau pe cont propriu. Acești faimoși „paramilitari” vor, la rândul lor, să semene în jurul lor groaza în oraș, apoi se lansează și ei, ca să se finanțeze, în traficul de droguri. La rândul lui, Pablo Escobar își întărește Departamento de Orden Ciudadano (DOC), propria miliție paramilitară. În cele din urmă, granița între traficații de droguri, luptătorii de gherilă, militari și paramilitari este total neclară, aruncând Medellínul și întreaga Columbia într-un adevărat război civil.

În acest context trebuie integrat traseul lui López Trujillo. Conform ziaristilor care l-au intervievat pe arhiepiscopul de Medellín (în special Hernando Salazar Palacio în cartea lui *La Guerra secreta del cardinal López Trujillo* [Războiul secret al cardinalului López Trujillo], sau Gustavo Salazar Pineda în lucrarea *El Confidente de la*

Mafia se Confiesa [Confidentul Mafiei se destăinuie]) și cercetărilor pe care le-a făcut pentru mine Emmanuel Neisa în țară, prelatul a avut legături cu anumite grupuri paramilitare apropiate de traficantii de droguri. Ar fi fost finanțat din plin de aceste grupuri – poate direct de Pablo Escobar, care se afișa ca un catolic practicant – și le-ar fi informat frecvent în privința activităților de stânga din sânul Bisericii din Medellín. Avocatul Gustavo Salazar Pineda, în special, afirmă în cartea sa că López Trujillo primea valize cu bancnote din partea lui Pablo Escobar, dar individul a negat că l-ar fi întâlnit pe Escobar. (Știm, dintr-o anchetă amănunțită a lui Jon Lee Anderson făcută pentru *New Yorker*, că Pablo Escobar avea obiceiul de a-i recompensa pe preoții care îl susțineau, care plecau cu valize pline cu bani.)

Pe vremea aceea, paramilitarii îi urmăreau pe preoții progresiști cu o încrâncenare cu atât mai violentă, cu cât considerau, într-un fel pe drept, că acești preoți ai teologiei eliberării erau aliații principalelor trei gherile columbiene (FARC, ELN și M-19).

- López Trujillo se deplasa împreună cu membrii grupărilor paramilitare, mai afirmă Alvaro León (care a participat, ca maestru de ceremonie al arhiepiscopului, la mai multe dintre deplasările lui). Le arăta preoții care întreprindeau acțiuni sociale în barrio (mahala) și cartierele sărace. Paramilitarii îi reperau și, uneori, se întorceau ca să-i omoare: adesea, preoții cu pricina erau nevoiți să părăsească zona sau țara. (Povestea, în aparență incredibilă, este întărită de mărturiile aduse în cărțile lor de ziariști Hernando Salazar Palacio și Gustavo Salazar Pineda.)

Unul dintre locurile unde trădătorul López Trujillo ar fi denunțat mai mulți preoți de stânga este parohia zisă Parroquia Santo Domingo Savio, la Santo Domingo, unul dintre cartierele cele mai periculoase din Medellín. Când vizitez această biserică împreună cu Alvaro León și Emmanuel Neisa, obținem informații exacte despre aceste abuzuri. Misionarii care lucrau acolo în contact cu săracii au fost asasinați și un preot aparținând aceleiași curent teologic, Carlos Caldéron, a fost personal persecutat de către López Trujillo, apoi de paramilitari, înainte de a fi nevoit să fugă din țară, în Africa.

- M-am ocupat de deplasările lui López Trujillo aici, la Santo Domingo. În general, mergea cu o escortă de trei sau patru mașini, peste tot avea gărzi de corp și paramilitari. Alaiul lui era unul impresionant! Toată lumea era foarte bine îmbrăcată. Clopotele bisericii trebuiau să bată când el cobora din mașina de lux și, bineînțeles, trebuia să aibă un covor roșu. Oamenii erau nevoiți să-i sărute mâna. De asemenea, trebuia muzică, o corală, dar a trebuit să le tăiem copiilor părul sub formă de breton, ca să arate cu toții perfect, și printre ei nu puteam avea negri. În timpul acestor vizite, preoții progresiști erau descoperiți și denunțați paramilitarilor, îmi confirmă Alvaro León în curtea bisericii de la Parroquia Santo Domingo Savio.

Acuzațiile la adresa lui López Trujillo sunt respinse categoric de Mons. Angelo Acerbi, fost nunțiu la Bogotă între anii 1979 și 1990, atunci când îl intervievez la Santa Marta, în interiorul Vaticanului, unde s-a retras la pensie:

- López Trujillo a fost un mare cardinal. Vă pot asigura că la Medellín n-a avut nici cea mică înțelegere cu paramilitarii, nici cu gherilele. Știți, a fost foarte serios amenințat de gherile. A fost chiar arestat și închis. Era foarte curajos.

Astăzi considerăm că López Trujillo este direct sau indirect răspunzător de moartea episcopilor și a zeci de preoți eliminați pentru convingerile lor progresiste.

- Important este să facem cunoscută istoria acestor victime, căci legitimitatea procesului de pace trece astăzi prin această recunoaștere, îmi explică, în timpul mai multor întrevederi avute la Bogotă, José Antequera, purtătorul de cuvânt al asociației victimelor Hijos e Hijas și al cărui tată a fost asasinat.

De asemenea, trebuie subliniată și incredibila bogăție pe care a adunat-o în acea perioadă arhiepiscopul. Conform mai multor mărturii, abuza de funcție pentru a rechiziționa toate obiectele de valoare deținute de bisericile pe care le vizita – bijuterii, cupe din argint, tablouri – și pe care le lua pentru sine.

- Confisca toate obiectele de valoare ale parohiilor și le revindea sau le oferea cardinalilor sau episcopilor de la curia romană pentru

a-și atrage bunăvoința lor. Un inventar minuțios al tuturor acestor furturi a fost făcut ulterior de un preot, îmi povestește Alvaro León.

În acești ultimi ani, unele măturii au fost publicate în Columbia de către unii pocăiți din mafie sau de avocații lor, care confirmă legăturile care existau între cardinal și cartelurile drogurilor înțelese cu paramilitarii. Zvonurile erau vechi, dar, conform anchetei mai multor mari reporteri columbieni, cardinalul ar fi fost foarte bine finanțat de unii traficanți de droguri, ceea ce este o explicație în plus pentru averea personală, nivelul său de viață și colecția de mașini de lux.

Și apoi, într-o bună zi, López Trujillo a dispărut, povestește Morgain. Pur și simplu, s-a volatilizat. A plecat și n-a mai pus nicio dată piciorul în Columbia.

O NOUĂ VIAȚĂ începe la Roma pentru arhiepiscopul de Medellín. După ce a sprijinit extrema-dreaptă columbiană, se angajează acum să reprezinte linia conservatoare dură a lui Ioan Paul al II-lea în problema moravurilor familiei.

Deja cardinal din 1983, se exilează definitiv la Vatican cu ocazia numirii lui ca președinte al Consiliului pontifical pentru familie, în 1990. Acest nou „minister“, creat de papa la puțin timp după alegerea lui, reprezintă una dintre prioritățile pontificatului.

Începând din acea perioadă și datorită încrederii din ce în ce mai mari pe care i-o acordă papa Ioan Paul al II-lea – precum și cei trei protectori și prieteni apropiați ai acestuia, Angelo Sodano, Stanislaw Dziwisz și Joseph Ratzinger –, vanitatea lui López Trujillo, deja exagerată, devine de necontrolat. Iată-l cum începe să semene cu o figură din Vechiul Testament, cu furiile lui, excomunicările și delirurile lui. Cu tot acest stil de viață inimaginabil pentru un preot, este făcut acum cardinal. Zvonurile se înmulțesc și unii preoți duc vorba spunând uneori povești ciudate pe seama lui.

În fruntea „ministerului“ familiei, din care a făcut o „war room“¹, López Trujillo consumă o energie fără seamăn pentru a condamna

¹ *War room*, cartier general de război (în limba engleză în original) (n.tr.)

avortul, a apăra căsătoria și a denunța homosexualitatea. Cel care este de o misoginie înspăimântătoare, conform tuturor martorilor, se gândește și la războiul împotriva teoriei genului. „Workaholic“, așa cum îl numesc mai multe surse, intervine pe lângă nenumărate forumuri din întreaga lume pentru a denunța sexul înaintea căsătoriei și drepturile persoanelor gay. În aceste forumuri, se evidențiază constant printr-o supralicitare și excese de limbaj împotriva oamenilor de știință care „întrerup sarcini“, pe care îi acuză că săvârșesc crime cu eprubetele lor gradate, și împotriva mizerabililor de doctori în halate albe, care recomandă folosirea prezervativului în loc să recomande abținerea înainte de căsătorie.

SIDA, ajunsă de-acum un flagel mondial, devine noua obsesie a lui López Trujillo, în care orbirea lui se desfășoară fără vreo piedică. „Prezervativul nu este o soluție“, repetă el în Africa, cu autoritatea lui de cardinal, întrucât acesta nu va face decât să încurajeze „promiscuitatea sexuală“, în vreme ce castitatea și căsătoria sunt singurele răspunsuri adevărate pentru pandemie. Peste tot pe unde trece, în Africa, în Asia și, bineînțeles, în America Latină, imploră guvernele și agențiile ONU să nu cedeze în fața „minciunilor“ și incită populația să nu folosească prezervative. Declară chiar, la începutul anilor 2000, într-o discuție la BBC, că prezervativele ar fi pline de „găurele“ care lasă să treacă virusul SIDA care „este de 450 de ori mai mic decât un spermatozoid“! Dacă subiectul SIDA n-ar fi atât de serios, i s-ar putea răspunde cu faimoasa remarcă a unui ministru francez: „Cardinalul nu a priceput nimic din prezervativ: îl pune pe arătător“¹.

În 1995, López Trujillo este autorul unei lucrări: *Lexique des termes ambigus sur la famille (Dicționar de cuvinte neclare despre familie)* din care consideră că trebuie să excludă expresiile „safe sex“, „teoria genului“, sau „planning familial“. Inventează astfel câteva expresii proprii, cum ar fi „colonialism contraceptiv“ și remarcabilul termen „pan-sexualisme“.

¹ Joc de cuvinte în limba franceză: *mettre à l'index*, cu sensul figurat a exclude, a pune pe lista neagră, și sensul propriu a pune pe degetul arătător. (n.tr.)

Obsesia lui anti-gay, pentru că depășește media și regula (și așa ieșite din comun la Vatican), a devenit repede suspectă. În interior, cruciada asta uimește: ce ascunde cardinalul în spatele acestei bătaii excesive și atât de personale? De ce este atât de „maniheist“? De ce caută în așa măsură provocarea și „spotlight“¹?

La Vatican, unii încep să-și bată joc de excesele lui și îi răsplătesc îmbufnarea cu o frumoasă poreclă: „coitus interruptus“. În afară, asociația Act Up face din el una dintre oile negre: imediat ce se exprimă undeva, militanți deghizați în prezervative uriașe sau îmbrăcați cu tricouri explicite, cu un triunghi roz desenat pe fond negru, se distrează pe seama lui. El îi condamnă pe acei sodomiți blestemați care îl împiedică să se exprime; ei îl condamnă, la rândul lor, pe acest profet Lot care vrea să-i crucifice pe gay.

Istoria îl va judeca aspru pe Alfonso López Trujillo, așa cum l-a judecat dur pe papa Leon al XII-lea care a condamnat, la începutul secolului al XIX-lea, vaccinarea împotriva variolei. Dar la Roma acest eroic combatant este dat drept exemplu de Ioan Paul al II-lea și de Benedict al XVI-lea și salutat până la caricatură de cardinalii secretari de stat Angelo Sodano și Tarcisio Bertone.

La moartea papei i s-a spus „papabil“. Și se spune că Ioan Paul al II-lea l-ar fi pus pe lista potențialilor săi succesori cu puțin înainte de moartea lui, în 2005 – ceea ce totuși nu este dovedit. Dar faptul că acest apostol, care racola și care folosea anatema și injuriile împotriva atâtor catolici de stânga și, în plus, împotriva cuplurilor divorțate, a moravurilor contra naturii și a Răului, găsește dintr-odată o tribună, un răsunset și poate chiar partizani, profitând de uriașa nepotrivire dintre pontificatul lui Ioan Paul al II-lea, care se încheie, și cel al lui Benedict al XVI-lea, care începe, este darul otrăvit al împrejurărilor.

La Roma, Alfonso López Trujillo rămâne o figură complexă și pentru mulți enigmatică în spatele virtuților sale cardinale.

- López Trujillo era împotriva marxismului și a teologiei eliberării, asta îl însuflețește, îmi confirmă cardinalul Giovanni Battista Re,

¹ Lumina reflectorului (în limba engleză în original) (n.tr.)

fost „ministru“ de interne al lui Ioan Paul al II-lea, în timpul uneia dintre discuțiile noastre avute în apartamentul lui de la Vatican.

Arhiepiscopul Vincenzo Paglia, care i-a urmat ca președinte al Consiliului pontifical pentru familie, este mai aspru. Linia lui rigidă cu privire la familie n-ar mai fi la modă în pontificatul lui Francisc, mă lasă Paglia să înțeleg, în puține cuvinte, în timpul unei discuții avute la Vatican:

- Dialectica dintre progresism și conservatorism în problemele societății nu mai este astăzi un subiect. Trebuie să fim radical misionari. Cred că trebuie să ne referim mai mult la noi înșine. A vorbi despre familie nu înseamnă să stabilești reguli; dimpotrivă, asta înseamnă să ajuți familiile. (În timpul acestei discuții, Paglia, a cărui latură artistică a fost adesea ridiculizată, mă lasă să-i văd instalația care o reprezintă pe maica Tereza în viziune pop-art: sfânta de la Calcutta este din plastic albastru, înfășurată poate în latex, și Paglia se apleacă în fața ei. Maica Tereza se aprinde dintr-odată și o sclipire de lapislazuli începe să clipească...)

Conform mai multor surse, influența lui López Trujillo la Roma se datora averii sale. Literalmente a „mituit“ numeroși cardinali și prelați, după modelul mexicanului Marcial Maciel.

López Trujillo era un om al rețelelor și al banilor. Era violent, coleric, dur. Este unul dintre cei care l-au „făcut“ pe Benedict al XVI-lea, pentru alegerea căruia s-a cheltuit fără măsură, cu o campanie foarte bine organizată și finanțată, confirmă ziaristul specialist în chestiunile Vaticanului Robert Carl Mickens.

POVESTEA ASTA n-ar fi completă fără un „happy end“. Și pentru a spune povestea acum, o adevărată apoteoză, mă întorc la Medellín: mai exact în cartierul arhiepiscopului, unde Alvaro León, fostul maestru de ceremonii al lui López Trujillo, ne conduce, pe mine și pe Emmanuel Neisa, pe străduțele care înconjoară catedrala. Acest district central din Medellín se numește Villa Nueva.

Ciudat cartier de locuit, unde, între Parcul Bolivar și la Carrera 50, la nivelul străzilor numite Calle 55, 56 și 57, se înșiră una după

alta, efectiv lipite, zeci de prăvălii bisericești unde se vând articole catolice sau haine preoțești, și baruri gay, care expun în vitrină transsexuali îmbrăcați strident, cu tocuri ascuțite. Cele două lumi, cerească și păgână, se amestecă într-o incredibilă bună dispoziție cam festivă atât de tipică pentru Columbia. O transsexuală care seamănă cu o sculptură de Fernando Botero mă acostează, al dracului de întreprinzătoare. În jurul ei, prostituții masculini și travestiții pe care îi văd sunt mai delicați, mai fragili, departe de imaginile folclorice, felliniene și artistice; sunt niște simboluri ale mizeriei și ale exploatării. La câțiva pași, vizităm Medellín Diversa Como Vos, un centru LGBT fondat mai ales de preoți și de seminariști.

- Suntem într-un loc strategic, căci toată viața gay din Medellín se organizează aici, în jurul catedralei. Prostituții, transsexualii, travestiții sunt categorii de populație foarte vulnerabile și îi ajutăm informându-i în legătură cu drepturile lor. Le distribuim și prezervative, îmi explică Londoño.

Părăsind centrul, întâlnim pe Calle 57 un preot însoțit de iubitul lui, iar Alvaro León, care i-a recunoscut, mi-i arată discret. Ne continuăm vizita în cartierul catolic gay când, dintr-odată, ne oprim în fața unui imobil frumos de pe strada Bolivia, numită și Calle 55. Alvaro León arată cu degetul un etaj și un apartament.

Acolo se petrecea totul. López Trujillo avea acolo un apartament secret, unde aducea seminariști, bărbați tineri și prostituți. Homosexualitatea cardinalului Alfonso López Trujillo este secretul lui Polichinelle, despre care zeci de martori mi-au vorbit și pe care mai mulți cardinali mi l-au confirmat personal. „Pan-sexualismul“ lui, ca să reiau cuvântul unuia dintre articolele din dicționarul său, este bine cunoscut la Medellín, la Bogotá, la Madrid, la fel ca și la Roma.

Omul era un expert al șpagatului între teorie și practică, între spirit și trup, un maestru absolut al ipocriziei – fapt notoriu în Columbia. Un apropiat al cardinalului a ajuns chiar să scrie un roman cu cheie, *La Misa ha terminado (Slujba s-a terminat)*, în care denunță viața dublă a lui López Trujillo, care este, sub pseudonim, personajul principal. Cât despre numeroșii militanți gay pe care

i-am intervievat la Bogotá în timpul celor patru călătorii ale mele în Columbia – în special cei de la asociația Colombia Diversa, care numără mai mulți avocați –, au adunat numeroase mărturii pe care mi le-au împărtășit.

Universitarul venezuelean Rafael Luciani îmi spune că homosexualitatea bolnăvicioasă a lui Alfonso López Trujillo era „bine cunoscută de instanțele bisericești latino-americane și de unii responsabili ai CELAM“. De altfel, se spune că s-ar pregăti o carte despre viața dublă și violența sexuală a cardinalului López Trujillo, semnată de mai mulți preoți. Cât despre seminaristul Morgain, care a fost unul dintre asistenții lui López Trujillo, îmi spune și el, la rândul lui, numele mai multora dintre hăitașii și amanții lui, obligați să satisfacă dorințele arhiepiscopului ca să nu-și distrugă cariera.

- La început, nu înțelegeam ce voia, îmi povestește Morgain, în timpul cinei la Bogotá. Nu știam nimic și tehnicile lui de agățat îmi erau total străine. Și apoi, treptat, i-am înțeles sistemul. Căuta în parohii, în seminarii, în comunitățile religioase pentru a descoperi băieți pe care apoi încerca să-i convingă în mod foarte violent. Credea că era dorit! Îi forța pe seminarisți să cedeze avansurilor lui. Specialitatea lui erau novicii. Cei mai delicați, cei mai tineri, cei mai vulnerabili. Dar, de fapt, se culca cu toată lumea. Avea și mulți prostituți.

Morgain mă lasă să înțeleg că el a fost „blocat“ de la hirotonisire de către López Trujillo pentru că n-a acceptat să se culce cu el.

López Trujillo era unul dintre acei oameni care caută puterea pentru a face sex și sex pentru a avea putere. Lui Alvaro León, fostul său maestru de ceremonie, i-a trebuit, de asemenea, timp să priceapă ce se petrecea:

- Unii preoți îmi spuneau, cu subînțeles: „Tu ești genul de băiat care îi place foarte mult arhiepiscopului“, dar nu pricepeam ce înseamnă. López Trujillo le explica tinerilor seminarisți că trebuiau să se supună cu totul lui și să li se supună și preoților, care trebuiau să le fie supuși episcopilor. Trebuiau să se radă foarte bine, să se îmbrace prefect, „ca să-i facă plăcere“. Era plin de subînțelesuri pe care la început nu le pricepeam. Eram însărcinat cu deplasările lui și

îmi cerea adesea să-l însoțesc când ieșea; într-un fel mă folosea ca să intre în contact cu alți seminariști. Țintele lui erau tinerii, albi cu ochii deschiși la culoare, mai ales blonzii; nu „latino“ prea indigeni, de tip mexican de exemplu – și mai ales nu negri! Detesta negrii.

Sistemul lui López Trujillo era bine rodat. Alvaro León continuă:

- În cea mai mare parte a timpului, arhiepiscopul avea „hăitași“ ca M.B., R., L. și chiar un episcop supranumit „la gallina“ (găină), preoți care îi găseau băieți, îi agățau pentru el în stradă și îi aduceau în acest apartament secret. Nu era ceva la întâmplare, ci era o adevărată organizație. (Dispon de identitatea și funcția acestor preoți „hăitași“, confirmați de cel puțin încă o sursă. Cercetătorul meu columbian Emmanuel Neisa a cules informații despre fiecare dintre ei.)

Dincolo de această viață destrăbălată, de această „racolare înverșunată“, martorii vorbesc și despre violența lui López Trujillo, care îi abuza pe seminariști atât verbal, cât și fizic.

- În insulta, îi umilea, adaugă Alvaro León.

Toți martorii subliniază că acest cardinal nu-și trăia homosexualitatea în mod liniștit, ca majoritatea confrăților săi de la Roma. Pentru el era o perversiune, înrădăcinată în păcat, pe care o exorciza prin violență fizică. Era, oare, acesta modul lui vicios de a se elibera de toate „crizele de isterie“? Arhiepiscopul avea și prostituți pe bandă rulantă: aplecarea lui pentru plata trupurilor era de notorietate la Medellín.

- López Trujillo îi bătea pe prostituți, acesta era raportul lui cu sexualitatea. Îi plătea, dar trebuiau să accepte în schimb loviturile. Asta se întâmpla mereu la sfârșit, nu în timpul actului fizic. Își încheia relațiile sexuale lovind din pur sadism, mai dă asigurări Alvaro León.

La acest nivel de perversiune, violența dorinței are ceva ciudat. Acest fel de posesiune sexuală și acest sadism față de prostituți nu sunt ceva obișnuit. López Trujillo nu acordă nicio atenție trupului pe care îl închiriază. Are chiar reputația că-i plătește prost pe acei gigolo, negociind dur, cu privirea întunecată, prețul cel mai mic. Dacă există un personaj jalnic în această carte, el este López Trujillo.

Căci excesele acestui „suflet ciudat“ nu au încetat, bineînțeles, la granițele columbiene. Sistemul a continuat și la Roma (unde agățea la

Roma Termini, conform unui martor), și curând peste tot în lume unde l-a dus o strălucită carieră de orator anti-gay și de gagic milionar.

Călătorind fără încetare pe banii curiei, cu cipilica lui de propagandist-șef antiprezervativ, López Trujillo profită de deplasările în numele sfântului scaun ca să găsească băieți (după mărturia a cel puțin doi nunții). Cardinalul ar fi vizitat mai mult de o sută de țări, cu mai multe destinații preferate, în Asia, unde s-a dus frecvent, mai ales după ce a descoperit farmecele sexuale ale Bangkokului și ale Manillei. În timpul acestor nenumărate călătorii, de la un capăt la altul al lumii, unde era mai puțin cunoscut decât în Columbia sau în Italia, cardinalul peripatetic o ștergea regulat de la seminarii și slujbe ca să-și satisfacă plăcerile cu „taxis boys“ și „money boys“.

ROMA ORAȘ DESCHIS, de ce n-ai spus nimic? Revelatoare, încă o dată, această viață sulemenită de pervers narcisist care vrea să se dea drept sfânt. La fel ca monstrul Marcial Maciel, López Trujillo își va falsifica existența în mod inimaginabil – lucru știut la Vatican de toată lumea sau aproape de toată lumea.

Evocând cazul López Trujillo alături de numeroși cardinali, nu l-am auzit pe niciunul făcându-i un portret ideal. Nimeni nu mi-a spus, năucit de informațiile mele: „I l-aș fi încredințat bunului Dumnezeu!“ Toți cei cărora le-am povestit au preferat să tacă, să încrunte din sprâncene, să se strâmbе, să ridice brațele la cer sau să-mi răspundă prin cuvinte codificate.

Astăzi, limbile se dezleagă, dar „cover-up“-ul (acoperirea) acestui caz clinic a funcționat foarte bine. Cardinalul Lorenzo Baldisseri, care a fost mult timp nunțiu în America Latină, înainte de a deveni unul dintre oamenii de încredere ai papei Francisc, mi-a împărtășit informațiile în timpul a două întâlniri avute la Roma:

- L-am cunoscut pe López Trujillo pe vremea când era vicar general în Columbia. Era o persoană foarte controversată. Avea dublă personalitate.

La fel de prudent, teologul Juan Carlos Scannone, unul dintre cei mai apropiați prieteni ai papei Francisc, căruia i-am luat un

interviu în Argentina, nu s-a mirat când am amintit de viața dublă a lui López Trujillo:

- Era un intrigant. Cardinalul Bergoglio nu l-a plăcut niciodată prea tare. Cred chiar că nici măcar n-a intrat niciodată în contact cu el. (După informațiile mele, viitorul papă Francisc l-a întâlnit pe Lopez Trujillo la CELAM.)

În ceea ce-l privește, Claudio Maria Celli, un arhiepiscop care a fost unul dintre trimișii papei Francisc în America Latină, după ce a fost unul dintre responsabilii comunicării pe vremea lui Benedict al XVI-lea, l-a cunoscut bine pe López Trujillo. În timpul unei întâlniri la Roma îmi oferă într-o formulă, cântărită atent, părerea lui:

- López Trujillo nu era un sfânt față de care să-mi manifest venerația.

Nunții știau și ei. Meseria lor nu consta, oare, în a evita ca un preot gay să ajungă episcop? Sau ca un episcop care iubește prostituției să fie ridicat la rangul de cardinal? Or, nunții care s-au succedat la Bogotá din 1975, mai ales Eduardo Martínez Somalo, Angelo Acerbi, Paolo Romeo, Beniamino Stella, Aldo Cavalli sau Ettore Balestrero, toți apropiați ai lui Angelo Sodano, puteau, oare, ignora această viață dublă? Cât despre cardinalul columbian Darío Castrillón Hoyos, prefect al Congregației clerului, împărtașea cu López Trujillo prea multe secrete și, fără îndoială, și moravurile, ca să vorbească! Făcea parte dintre cei care l-au ajutat mereu, chiar dacă era informat despre bețiile și depravarea lui. În fine, un cardinal italian a fost și el hotărâtor pentru protecția pe care López Trujillo a primit-o la Roma: Sebastiano Baggio. Acest fost capelan național al cercetașilor italieni este un specialist în America Latină: a lucrat la nunțaturile din Salvador, Bolivia, Venezuela și Columbia. În 1964, este numit nunțiu în Brazilia, chiar după lovitura de stat: se arată mai înțelegător cu militarii și dictatura (după mărturiile pe care le-am adunat la Brasilia, Rio de Janeiro și São Paulo; în schimb, cardinalul-arhiepiscop de São Paulo, Odilo Scherer, pe care l-am intervievat pe această temă, își amintește de un „mare nunțiu, care a făcut mult pentru Brazilia“). La întoarcerea lui la Roma, estetul

colecționar de artă Sebastiano Baggio este ridicat la rangul de cardinal de către Paul al VI-lea și promovat în fruntea Congregației pentru episcopi și a Comisiei pontificale pentru America Latină. Posturi în care este reconfirmat de Ioan Paul al II-lea, care face din el unul dintre emisarii săi pentru subcontinentul american. Istoricul David Yallop îl descrie pe Baggio ca pe un „reacționar“ de „dreapta ultraconservatoare“: acest apropiat de Opus Dei supervizează de altfel CELAM de la Roma, și, în special, bătălia de la conferința din Puebla în 1979, unde se duce împreună cu papa. Alături de López Trujillo, martorii îl descriu ca pe un luptător împotriva stângii Bisericii și se arată „visceral“ și „violent“ anticomunist. Numit „camerling“ de către Ioan Paul al II-lea, Baggio va continua să exercite o putere extraordinară la Vatican și să-și protejeze „marele prieten“, pe López Trujillo, în pofida nenumăratelor zvonuri despre viața lui dublă. Va fi el însuși un mare „practicant“. După mai bine de zece mărturii adunate în Brazilia și la Roma, Baggio era cunoscut pentru prietenii lui personale latino și pentru faptul că era foarte întreprinzător cu seminariștii, pe care îi plăcea să-i primească în șort sau cu suspensor!

- Extravaganțele lui López Trujillo erau mult mai bine cunoscute decât se crede. Toată lumea era la curent. Atunci de ce a fost ales episcop? De ce a fost pus în fruntea CELAM? De ce a fost ridicat la rangul de cardinal? De ce a fost numit președinte al Consiliului pontifical pentru familie? se întreabă Alvaro León.

Un prelat de curie, care l-a frecventat pe López Trujillo, comentează:

- López Trujillo era un prieten al lui Ioan Paul al II-lea, era protejat de cardinalul Sodano și de asistentul personal al papei, Stanislaw Dziwisz. Era și foarte bine văzut de cardinalul Ratzinger, care l-a numit din nou la președinția Consiliului pontifical pentru familie, cu un nou mandat, de la alegerea lui, în 2005. Cu toate astea, toată lumea știa că era homosexual. Trăia cu noi, aici, la etajul patru al Palazzo San Callisto, într-un apartament din Vatican de 900 de metri pătrați și avea mai multe mașini! Ferrari! Ducea o viață ieșită

din comun. (Splendidul apartament al lui López Trujillo este ocupat astăzi de cardinalul african Peter Turkson, care trăiește acolo într-o plăcută companie, la același etaj, cu cardinalii Poupard, Etchagaray și Stafford, pe care i-am vizitat.)

Un alt bun cunoscător al Americii Latine, ziaristul José Manuel Vidal, care conduce unul dintre principalele site-uri despre catolicism în spaniolă, îmi amintește:

- López Trujillo venea foarte des aici, în Spania. Era prieten cu cardinalul de Madrid, Rouco Varela. De fiecare dată sosea cu unul dintre amanții lui; îmi amintesc mai ales de un frumos polonez, apoi de un frumos filipinez. Era perceput aici ca „papa al Americii Latine”: deci era lăsat în pace.

În fine, îl întreb deschis pe Federico Lombardi, care a fost purtător de cuvânt al lui Ioan Paul al II-lea și al lui Benedict al XVI-lea, despre cardinalul de Medellín. Luat pe nepregătite, răspunsul lui este instantaneu, aproape un reflex: ridică brațele spre cer în semn de consternare și de groază.

CU TOATE ASTEA, DIAVOLUL A FOST SĂRBĂTORIT. La dispariția lui neașteptată, în aprilie 2008, în urma unei „infecții pulmonare” (conform comunicatului oficial), Vaticanul îi va înălța și mai multe elogii. Papa Benedict al XVI-lea și cardinalul Sodano, încă în funcție, țin o slujbă mare în onoarea memoriei acestei caricaturi de cardinal.

Zvonurile încep totuși să circule. Primul este că ar fi murit de SIDA; al doilea că ar fi fost îngropat la Roma pentru că nu mai putea fi dus în Columbia.

- Când a murit López Trujillo, am ales să-l îngropăm aici, la Roma, căci nu putea fi înmormântat în Columbia, îmi confirmă cardinalul Lorenzo Baldisseri. Nu mai putea intra în țara lui nici mort!

Motivul? După mărturiile pe care le-am adunat la Medellín, din cauza legăturilor cu paramilitarii pe capul lui se pusese o recompensă. Asta ar explica faptul că trebuia așteptat până în 2017, adică aproape zece ani după dispariția lui, pentru ca papa Francisc să ordone repatrierea corpului în Columbia. Sfântul părinte ar fi

preferat, oare, așa cum sugerează un preot care a fost implicat în această repatriere rapidă, ca în cazul în care se declanșa un scandal legat de viața lui dublă rămășițele pământești ale lui López Trujillo să nu mai rămână la Roma? În orice caz, am văzut mormântul cardinalului într-o capelă mare, din aripa de vest a transeptului imensei catedrale din Medellín. În această criptă, sub o stelă de un alb imaculat, înconjurată de lumânări aprinse în permanență, se odihnește cardinalul. În spatele crucii stă diavolul.

- De obicei, capela funerară este închisă cu un grilaj. Arhiepiscopul se teme mult de vandalism. Se teme ca mormântul să nu fie profanat de una dintre familiile victimelor lui López Trujillo sau de un prostituat care l-ar urî, remarcă Alvaro León.

Cu toate astea, oricât de ciudat ar putea părea, văd chiar în această catedrală, ridicată misterios în inima cartierului gay din Medellín, mai mulți bărbați tineri pregătiți să agațe. Se afișează acolo, fără nicio grijă, printre enoriașii cu Biblia în mână și turiștii care vizitează catedrala. Îi văd deplasându-se încet în căutările lor, printre băncile bisericii, sau stând lipiți de peretele de est al catedralei – e ca și cum strada gay ar traversa, la propriu, imensa biserică. Și când trecem prin fața lor împreună cu Alvaro León și Emmanuel Neisa, ne fac semne simpatice cu ochiul, ca un ultim omagiu adus aceluia mare travestit de modă veche, acel mare homosexual de agheasmatar, acea divă a catolicismului expirat, doctor satanic și antihrist: Eminența Sa Alfonso López Trujillo.

PENTRU A ÎNCHEIA, rămâne o ultimă întrebare la care nu sunt în măsură să răspund și care pare să preocupe multă lume. Oare López Trujillo, care credea că totul se cumpără, chiar și actele de violență, chiar și actele sadomasochiste, a cumpărat penetrări fără prezervativ?

- Oficial, decesul lui López Trujillo este pus pe seama diabetului, dar există zvonuri insistent repetate despre faptul că ar fi murit de SIDA, îmi spune unul dintre cei mai buni specialiști în Biserica Catolică din America Latină.

Foștii seminariști Alvaro Léon și Morgain au auzit și ei zvonul și îl consideră probabil. Cardinalul anti-prezervativ a murit, oare, ca urmare a complicațiilor legate de SIDA, pentru care ar fi fost tratat timp de mai mulți ani? Am auzit frecvent acest zvon, dar nu-l pot nici confirma, nici infirma aici. Ceea ce este sigur este că dispariția lui în 2008 a avut loc într-un moment în care boala este bine tratată la Roma, la clinica Gemelli, spitalul oficial al Vaticanului - mai ales în cazul unui cardinal care dispune de mijloace financiare importante, așa cum era el. Data morții nu corespunde deci cu situația epidemiei. Ar fi ajuns el, oare, până la a nega propria boală și ar fi refuzat să fie tratat, sau era deja prea târziu? Este posibil, dar destul de puțin probabil. În acest stadiu, am mai degrabă impresia că este vorba despre un zvon fals, care provine din adevărata viață dezorganizată a cardinalului și nimic, în orice caz la nivelul informațiilor mele, nu-mi permite să afirm că López Trujillo a murit de SIDA.

CHIAR DACĂ AR FI MURIT DE ACEASTĂ BOALĂ, dispariția cardinalului López n-ar fi avut nicio însemnătate pentru catolicismul roman. Conform unor mărturii, zece la număr, adunate la Vatican și în cadrul Conferinței episcopale italiene, în timpul anilor '80 și '90 SIDA a făcut ravagii la sfântul scaun și în episcopatul italian. Un secret mult timp nespus.

Numeroși preoți, monseniori și cardinali au murit din cauza acestei boli. Unii bolnavi au „recunoscut“ contaminarea și SIDA la spovedanie (după cum îmi confirmă, fără să citeze nume, unul dintre duhovnicii de la Sfântul Petru). Alți preoți au fost diagnosticați când li s-a luat sânge, ca în fiecare an, lucru obligatoriu pentru personalul Vaticanului (dar această obligație nu îi privește pe monseniori, nunții, episcopi și nici pe cardinali): controlul include un test SIDA; după informațiile mele, câțiva preoți ar fi fost caterisiți după ce au fost diagnosticați „pozitiv“.

Proporția semnificativă de bolnavi de SIDA în rândurile ierarhiei catolice este confirmată de un studiu statistic realizat în Statele Unite, pornind de la certificatele de deces ale preoților catolici, care

trăgea concluzia că nivelul de mortalitate provocat de virusul SIDA este de cel puțin patru ori mai mare decât al populației generale. Un alt studiu, bazat pe examenele anonime ale șaiszeci și cinci de seminariști romani, realizate la începutul anilor '90, a arătat că 38% din ei erau seropozitivi. Sigur, transfuziile de sânge, toxicomania sau relațiile heterosexuale pot explica numărul ridicat de cazuri din aceste două studii – dar, în realitate, nimeni nu se lasă păcălit.

La Vatican, tăcerea și negarea sunt mai importante. Francesco Lepore, fostul preot de curie, îmi spune povestea dispariției provocate de SIDA a unui preot, membru al Congregației pentru cauza sfinților. Acest apropiat al cardinalului italian Giuseppe Siri ar fi murit de SIDA „fără ca superiorilor săi să le pese“ și a fost „înmormântat foarte discret în zori, ca să se evite scandalul“. Un cardinal de limbă neerlandeză, apropiat al lui Ioan Paul al II-lea, a murit și el de același virus. Dar n-am văzut niciodată, bineînțeles, un ferpar pentru decesul unui cardinal sau al unui episcop care să menționeze SIDA drept cauza morții.

- După discuțiile mele în interior, cred că la Vatican există numeroși seropozitivi sau bolnavi de SIDA, îmi confirmă un alt monsenior. În același timp, preoții seropozitivi nu sunt proști: nu se duc să-și ia tratamentul de la farmacia Vaticanului! Se duc la spitalele din Roma.

Am vizitat de mai multe ori Farmacia Vaticana, acea instituție dubioasă, situată în aripa de est a Vaticanului – o prăvălie dantescă, având zece ghișee –, și, de fapt, între biberoane, tetine și parfumuri scumpe, nu-ți imaginezi deloc că un preot poate veni să-și caute aici tratamentele sau medicamentul Truvada. (Chiar dacă unul dintre cei mai apropiați cardinali ai lui Francisc este actualmente sub tratament.)

Împreună cu Daniele, cercetătorul meu roman, mai mulți lucrători sociali și membri ai asociațiilor italiene de prevenție contra SIDA (mai ales Progetto Coroh și vechiul program „Io faccio l'attivo“), am făcut deci o anchetă în capitala italiană. Ne-am dus în mai multe rânduri la Institutul dermatologic San Gallicano (ISG), la clinica

Gemelli, care ține de Vatican, precum și la centrul de depistare anonimă și gratuită a SIDA, ASL Roma, care se află pe Via Catone, în apropiere de catedrala Sfântul Petru.

Profesorul Massimo Giuliani este unul dintre specialiștii în boli transmisibile sexual și în SIDA de la Institutul dermatologic San Gallicano. Ne întâlnim, împreună cu Daniele, pentru două discuții:

- Cum la Institutul dermatologic San Gallicano ne ocupăm de mult timp de boli transmisibile sexual, și mai ales de sifilis, ne-am mobilizat imediat încă de la primele cazuri de SIDA, la începutul anilor '80. Am devenit la Roma unul dintre primele spitale care tratăm acest gen de pacienți. De atunci și până în 2007, institutul s-a aflat în Trastevere, un cartier din Roma care nu este foarte departe de Vatican. Astăzi ne aflăm aici, în acest complex din sudul Romei.

Conform mai multor surse, Institutul dermatologic San Gallicano era preferat, în anii '70, de preoții care aveau atunci boli transmisibile sexual. Era preferat, din motive de anonimat, față de clinica Gemelli, arondată Vaticanului.

Când a apărut SIDA, San Gallicano a devenit aproape de la sine spitalul preoților, al monseniorilor și episcopilor contaminați cu acest virus.

- Am văzut venind aici mulți preoți, mulți seminariști seropozitivi, confirmă profesorul Massimo Giuliani. Credem că problema afectează foarte mult Biserica. Aici, noi nu-i judecăm. Singurul lucru important este să vină la consultație într-un spital ca să se trateze. Dar ne temem că situația Bisericii este mai gravă decât o vedem, din cauza negării.

Problema negării preoților este foarte bine documentată: refuză mai des decât media populației să fie depistați, pentru că nu se simt vizați; și, chiar când au raporturi sexuale neprotejate cu bărbați, refuză să fie testați de teama lipsei de confidențialitate.

- Credem, continuă profesorul Massimo Giuliani, că din cauza negării și a faptului că prezervativul este rar folosit, acum riscul contaminării cu SIDA este mare când aparții comunității catolice masculine. În limbajul nostru, considerăm că preoții sunt una dintre

categoriile sociale la care se ajunge cel mai greu în termeni de prevenție împotriva SIDA. Am încercat să dialogăm, să-i educăm, mai ales pe seminariști, în legătură cu transmiterea și tratamentul bolilor cu transmitere sexuală și SIDA. Dar a rămas un lucru dificil. A vorbi despre riscul SIDA ar însemna să recunoști că preoții practică homosexualitatea. Și Biserica, evident, refuză această dezbateră.

Discuțiile mele cu prostituții de la Roma Termini (și cu escorta de lux Francesco Mangiacapra la Napoli) confirmă faptul că preoții sunt printre clienții cei mai imprudenți în privința actelor sexuale:

- În general, preoților nu le este frică de bolile cu transmitere sexuală. Se simt de neatins. Sunt atât de siguri de poziția lor, de puterea lor, că nu iau în seamă riscurile, spre deosebire de alți clienți. Nu au niciun simț al realității. Trăiesc într-o lume fără SIDA, îmi explică Francesco Mangiacapra.

ALBERTO BORGHETTI este un intern în cadrul serviciului de boli infecțioase de la clinica Gemelli din Roma. Acest tânăr medic și cercetător ne primește, pe mine și pe Daniele, la cererea șefului secției, specialistă în boli infecțioase Simona Di Giambenedetto, care a avut amabilitatea să ne ajute în ancheta noastră.

Clinica Gemelli este cel mai catolic spital dintre spitalele catolice din lume: suntem în sfânta sfintelor! Cardinalii, episcopii, personalul Vaticanului și numeroși preoți romani s-au îngrijit aici, unde au, de altfel, acces cu prioritate. Și, bineînțeles, este spitalul papilor. Ioan Paul al II-lea a fost cel mai cunoscut pacient de la Gemelli și camerele de televiziune au studiat cu cinism evoluția bolii sale cu un bâzâit funebru. Amuzat, papa ar fi dat de altfel un nume spitalului Gemelli unde era adesea internat: „Vatican III“.

Vizitând spitalul și secțiile lui, întâlnind mai mulți alți interni și doctori, descopăr o instituție modernă, departe de criticile care apar în zvonurile romane. Fiind vorba despre un spital dedicat Vaticanului, persoanele afectate de boli transmisibile sexual sau SIDA erau prost văzute acolo, mi s-a spus.

Prin profesionalismul său și cunoașterea amănunțită a epidemiei, internul Alberto Borghetti infirmă aceste bănuieli:

- Suntem unul dintre cele cinci spitale romane cele mai bine puse la punct în materie de SIDA. Tratăm toți pacienții și chiar aici suntem în aripa științifică, atașată universității catolice Sacro Cuore din Milano, unul dintre principalele centre de cercetare italiene legate de această boală. Studiem efectele nedorite și colaterale ale diferitelor terapii antiretrovirale; facem cercetări asupra interacțiunii medicamentoase și asupra efectelor vaccinărilor populației seropozitive.

În secția de boli infecțioase unde mă aflu, constat, văzând afișe și panouri, că pacienții afectați de boli transmisibile sexual sunt tratați. Ceea ce Borghetti confirmă:

- Tratăm aici toate bolile transmisibile sexual, fie că sunt din cauza unor bacterii, ca gonococul, sifilisul și *chlamydia*, sau din cauza virușilor, ca herpesul, papillomavirus și chiar din cauza hepatitelor.

După părerea unui alt profesor de medicină specializat în tratamentul SIDA pe care l-am intervievat la Roma, clinica Gemelli ar fi avut totuși unele probleme în legătură cu bolile transmisibile sexual sau anonimatul pacienților.

Alberto Borghetti contestă aceste informații:

- În general, rezultatele examenelor legate de virusul SIDA nu sunt cunoscute decât de medicul curant și nu pot fi consultate de alți profesioniști din clinică. La Gemelli, bolnavii pot cere ca dosarul lor să rămână anonim, ceea ce crește anonimatul persoanelor seropozitive.

După spusele unui preot care cunoaște bine clinica Gemelli, trecerea sub anonim nu ar fi suficientă pentru a da încredere pacienților din rândurile clerului care sunt contaminați:

- Fac totul ca să-și garanteze anonimatul, dar, având în vedere numărul mare de episcopi și preoți care sunt tratați acolo, este ușor să întâlnești oameni pe care îi cunoști. „Secția de boli infecțioase“ este un nume destul de clar!

Un dermatolog intervievat la Roma îmi explică:

- Unii preoți ne spun că au fost contaminați manevrând o seringă sau de la o transfuzie mai veche: lăsăm impresia că-i credem.

În ceea ce-l privește, Alberto Borghetti confirmă că temerile și negarea pot exista, mai ales în cazul preoților:

- Este adevărat că uneori primim aici seminariști sau preoți care ajung într-o fază avansată a SIDA. Împreună cu emigranții sau homosexualii, ei fac parte, fără doar și poate, dintre persoanele care nu au vrut să facă testele de depistare: le este frică sau chiar neagă. Este cu adevărat păcat, căci ajung în sistemul de tratament cu un diagnostic pus târziu, uneori cu boli adiacente și care, când sunt tratate cu întârziere, riscă să nu reușească să repună pe picioare un sistem imunitar eficient.

IOAN PAUL AL II-LEA A FOST PAPĂ DIN 1978 PÂNĂ ÎN 2005. SIDA, apărută în 1981, la începutul pontificatului său, va fi fost răspunzătoare, în anii următori, de peste treizeci și cinci de milioane de morți. În întreaga lume, treizeci și șapte de milioane trăiesc, încă și astăzi, cu HIV.

Prezervativul, pe care Vaticanul lui Ioan Paul al II-lea l-a respins vehement, folosind pentru a i se opune toate forțele și puterea rețelei sale diplomatice, rămâne mijlocul cel mai eficient pentru a lupta împotriva epidemiei, inclusiv în cadrul unui cuplu căsătorit care nu are simptome. În fiecare an, datorită acestei căciulițe și a tratamentelor antiretrovirale, sunt salvate zeci de milioane de vieți.

De la enciclica *Humanæ vitæ*, Biserica condamnă toate mijloacele profilactice sau chimice, cum ar fi pilula de a doua zi sau prezervativul care împiedică transmiterea vieții. Dar, așa cum subliniază ziaristul francez specialist în problemele Vaticanului Henri Tincq, „mijlocul care constă în a împiedica transmiterea morții trebuie, oare, confundat cu acela care împiedică transmiterea vieții?”

În afară de Ioan Paul al II-lea, care sunt principalii artizani care au definit și pus în aplicare această politică mondială a refuzului absolut al prezervativului în epoca pandemiei mondiale de SIDA? Este vorba despre un grup de doisprezece bărbați credincioși, devotați, drepți, misogini și al căror jurământ de castitate le-a interzis să fie heterosexuali. Conform rezultatelor anchetei mele și pe baza a

sute de discuții realizate pentru această carte, pot afirma că majoritatea acestor prelați sunt homosexuali „practicanți“ (am întâlnit opt din doisprezece și Mons. Viganò citează patru în „Testimonianza“). În orice caz, ce știau acești bărbați, în materie de prezervative și de heterosexualitate, pentru a se erija astfel în judecători? Acesta este secretul cărții de față.

Acești doisprezece bărbați, toți cardinali, sunt: secretarul particular Stanislaw Dziwisz; secretarii de stat Agostino Casaroli și Angelo Sodano; viitorul papă Joseph Ratzinger; șefii secretariatului de stat Giovanni Battista Re, Achille Silvestrini, Leonardo Sandri, Jean-Louis Tauran, Dominique Mamberti și nunțul la ONU, Renato Raffaele Martino. Acestora li se adaugă alți doi cardinali, pe atunci foarte influenți: Roger Etchegaray și, bineînțeles, Alfonso López Trujillo.